

[Poul Møller.]

forhandling kunne klare arbejdsmarkedets problemer. Fra det tidspunkt, hvor den højtærede statsminister den 5. januar ønskede arbejdsmarkedets parter og erhvervslivets organisationer til en forhandling om en helhedsløsning og han fik det af ham ønskede ja til, at der skulle forhandles om en helhedsløsning, måtte man se i øjnene, at der ikke kunne skabes et forlig mellem arbejdsmarkedets parter, før man kendte retningslinjerne for denne helhedsløsning. Derfor kan man ikke vente, og kunne man ikke vente, at der skete noget inden for arbejdsmarkedets område, før helhedsløsningen var kendt i sin hovedretningslinje.

Men statsministeren skred først ind, da arbejdsmarkedets forhandlinger var brudt sammen, og han trak ikke linjerne op for en helhedsløsning på et tidspunkt, hvor den kunne være indgået i arbejdsmarkedets forhandlinger og der kunne være taget hensyn dertil i arbejdsmarkedets forhandlinger. Ved det møde, vi havde den 15. januar med den højtærede statsminister, spurgte vi, hvordan hans fremgangsmåde ville være, men han sagde, at det var nærmest et akademisk spørgsmål, som han ikke ønskede at besvare på daværende tidspunkt. Forhandlingsmulighederne har derfor ikke fået deres prøve, for når staten siger: vi vil skabe en helhedsløsning, vi ønsker forhandling med jer alle sammen herom, så er det klart, at der ikke er nogen, der går ind for noget andet, før man har set retningslinjerne for denne helhedsløsning.

Kunne arbejdsfreden altså ikke være sikret ved parternes direkte forhandling eller ved forligsmandens indsats, havde det efter vort skøn været rimeligere, hvad vi også har fremført under udvalgsbehandlingen, om spørgsmålet af folketinget var blevet henvist til voldgift.

Nu siger det ærede medlem hr. Hans Rasmussen, at det konservative folkeparti her fremturer over for lønmodtagerne. Jeg vil gerne henlede det ærede medlems opmærksomhed på, at der er lønmodtagergrupper, som frivilligt er gået ind for voldgiftsordninger, og som har anset disse for at være bedre end den forhistoriske kamp, som De samvirkende Fagforbund stadig holder fast ved i princippet, og der er mange

lønmodtagere, som anser det for at være rimeligere at få en uvildig saglig instans til at afgøre deres stridigheder end at få et politisk valgt flertal her i tinget til sammen med Grønlandsministeren at afgøre, hvad lønhøjden skal være i Danmark. Det ærede medlem ryster igen på hovedet, men det skal det ærede medlem være forsigtig med. Det er jo ganske klart, at de funktionærgrupper, der selv har valgt en voldgiftsordning — og det ærede medlem ved, at der findes sådanne voldgiftsordninger — har gjort det, fordi de anser det for at være bedre end at kaste deres fag, deres virksomheder, ud i strejker, ud i de vanskeligheder, der kan komme af arbejdskampe. Vi har altså den opfattelse, at skal der gribes ind, er det bedre, at der gribes ind med sagkundskab og kyndighed end af et politisk valgt flertal.

Vi har det ærede medlem hr. Hans Rasmussens ord for, at en voldgiftsløsning formentlig ville have været billigere for samfundets økonomi, og dermed var man nået til et resultat, der lå nærmere den yderste tilbageholdenhed med hensyn til nye indkomststigninger, som samordningsorganets formandskab har tilrådet. En voldgiftsløsning havde tillige givet en saglig løsning, fordi retten havde fundet frem til den efter en procedure fra de to parter, og fordi begge disse havde haft bisiddere i retten til at vejlede sig, og fordi retten i øvrigt kunne være sammensat på en måde, der havde sikret mere sagkundskab end den, der findes her i folketinget.

Vi foreslog derfor at henvise afgørelsen af lavtlønstillægget til en voldgift i stedet for at lade sagen afgøre af et politisk flertal, der har sin magt delvis fra den gruppe vælgere, hvis løn man her skal lovgive om. Men vort forslag blev pure afvist ikke alene af socialdemokratiet, men også, som sædvanlig når voldgiftstanken rejses, af det radikale venstre, som snart igennem en årække har svigtet dette for dem tidligere så vigtige programpunkt, hver eneste gang lejlighed har budt sig.

Efter at man havde afvist os på dette område, rejste vi spørgsmålet om et fuldstændigt lønstop, der naturligvis under denne forudsætning burde ledsages af et prisstop, imod at vi til gengæld gennem skattepolitik og familiepolitik søgte at